

LEGENDA	10
ZAGADNIENIA OGÓLNE	11
1. Co to jest kultura?	12
Przyjrzyj się i pomyśl	12
*Teksty źródłowe	15
Stefan Czarnowski, <i>Kultura</i> (fragmenty)	15
Ruth Benedict, <i>Wzory kultury</i> (fragmenty)	16
Pytania, zadania	16
2. Wśród znaków kultury	18
Przyjrzyj się i pomyśl	18
*Teksty źródłowe	20
Ernst Cassirer, <i>[Klucz do natury człowieka – symbol]</i>	20
Roland Barthes, <i>[Persil i Omo]</i>	21
Pytania, zadania	22
3. Kultura popularna	23
Przyjrzyj się i pomyśl	23
*Teksty źródłowe	27
Dwight Macdonald, <i>[Kultura dla mas]</i>	27
Richard Shusterman, <i>[Kultura dla wszystkich]</i>	28
Pytania, zadania	28
Polecamy	30
POJĘCIE SZTUKI. SZTUKI PLASTYCZNE	31
1. Sztuka i dzieło sztuki	32
Przyjrzyj się i pomyśl	33
*Teksty źródłowe	36
Władysław Tatarkiewicz, <i>[Trudna sztuka definicji sztuki]</i>	36
Hans-Georg Gadamer, <i>[Sztuka i porządek]</i>	36
Pytania, zadania	37
2. Co to jest piękno?	40
Przyjrzyj się i pomyśl	40
*Teksty źródłowe	43
Witruwiusz, <i>[Piękno ludzkiego ciała a piękno architektury]</i>	43
Johann Joachim Winckelmann, <i>Opis Torsu w rzymskim Belwedrze</i> (fragmenty)	45
Pytania, zadania	45
3. Style, prądy, epoki	47
Przyjrzyj się i pomyśl	47
*Tekst źródłowy	53
Mario Praz, <i>[Styl epoki]</i>	53
Pytania, zadania	54

4. Artysta – rzemieślnik, odtwórca, twórca, prowokator	56
Przyjrzyj się i pomyśl	57
*Teksty źródłowe	61
Giorgio Vasari, [Charakter i zwyczaje Michała Anioła]	61
Gertrude Stein, Picasso (fragmenty)	61
Pytania, zadania	63
5. Trudna sztuka współczesna	64
Przyjrzyj się i pomyśl	64
*Teksty źródłowe	71
Herbert Read, [Rozpad formy w sztuce współczesnej]	71
Stanisław Lem, [O upadku sztuk wizualnych]	72
Pytania, zadania	72
6. Artysta wobec zjawisk kultury współczesnej	75
Przyjrzyj się i pomyśl	75
*Tekst źródłowy	78
Gillo Dorfles, „Nowe ikony” i „cywilizacja konsumpcyjna” (fragmenty)	78
Pytania, zadania	79
7. Muzea, galerie, zabytki – poznajemy i chronimy kulturę	81
Przyjrzyj się i pomyśl	81
*Teksty źródłowe	87
Ernst Hans Gombrich, Muzeum wczoraj, dziś i jutro (fragmenty)	87
Jan Białostocki, Galeria arcydzieł czy dom kultury? (fragmenty)	88
Pytania, zadania	88
Polecamy	90
MUZYKA ■	91
1. Język muzyki	92
Posłuchaj i pomyśl	92
*Teksty źródłowe	96
Roman Ingarden, Utwór muzyczny i sprawa jego tożsamości (fragmenty)	96
Wolfgang Amadeus Mozart, List do ojca (fragmenty)	96
Fryderyk Chopin, Szkice do nieukończonego podręcznika gry na fortepianie (próby sformułowania definicji muzyki)	97
2. Czas muzyki	98
Posłuchaj i pomyśl	98
*Teksty źródłowe	101
Hans Heinrich Eggebrecht, Muzyka i czas (fragmenty)	101
Marcel Proust, W poszukiwaniu straconego czasu (fragmenty)	102
Grażyna Bacewicz, Kadzidło (fragmenty)	103
Pytania, zadania	103
3. Na początku był rytm	105
Posłuchaj i pomyśl	105
*Teksty źródłowe	109
Curt Sachs, Muzyka w świecie starożytnym (fragment)	109
Johan Huizinga, Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury (fragment)	109
Bolesław Leśmian, U źródeł rytmu (fragmenty)	109
Pytania, zadania	110

*4. Melodia i harmonia: poziom i pion	111
Posłuchaj i pomyśl	111
Teksty źródłowe	114
Siergiej Prokofiew, <i>Czy melodie mogą się wyczerpać?</i> (fragmenty)	114
Zygmunt Bauman, <i>[Muzyka w ponowoczesnym świecie]</i>	114
Pytania, zadania	115

5. Interpretacje i improwizacje	116
Posłuchaj i pomyśl	116
*Teksty źródłowe	120
Glenn Gould, <i>Perspektywy muzyki nagrywanej</i> (fragmenty)	120
Artur Rubinstein, <i>Moje długie życie</i> , t. II (fragmenty)	121
Elias Canetti, <i>[Władza dyrygenta]</i>	121
Pytania, zadania	122

6. Muzyka a codzienność	123
Posłuchaj i pomyśl	123
*Teksty źródłowe	125
Theodor W. Adorno, <i>Filozofia nowej muzyki</i> (fragmenty)	125
Thomas Mann, <i>Doktor Faustus</i> (fragmenty)	126
Jimi Hendrix, <i>Swiss Leaflet Continued</i> (fragmenty)	126
Pytania, zadania	127

Polecamy	128
-----------------	-----

TEATR ■	129
----------------	-----

1. Miejsce teatralne, czyli teatr w społeczeństwie, społeczeństwo w teatrze	130
Przyjrzyj się i pomyśl	130
*Teksty źródłowe	133
Bolesław Prus, <i>Lalka</i> , t. I (fragmenty)	133
Bertolt Brecht, <i>Eliminacja iluzji i wczuwania się</i> (fragmenty)	134
Jerzy Grotowski, <i>Ku teatrowi ubogiemu</i> (fragment)	135
Peter Brook, <i>Pusta przestrzeń</i> (fragment)	135
Pytania, zadania	136

2. Sztuka inscenizacji, czyli dramat w teatrze, teatr w dramacie	138
Przeczytaj i pomyśl	138
*Teksty źródłowe	142
Zygmunt Hübner, <i>Sztuka reżyserii</i> (fragment)	142
Andrzej Wajda, <i>Dlaczego pracuję w teatrze?</i> (fragment)	143
Pytania, zadania	143

3. Konwencja teatralna, czyli umowa między twórcami a widzami	145
Przyjrzyj się i pomyśl	145
*Teksty źródłowe	148
Thornton Wilder, <i>Nasze miasto</i> (fragmenty)	148
Peter Handke, <i>Publiczność zwymyślana</i> (fragmenty)	148
Pytania, zadania	148

*4. Materia sceniczna, czyli scenografia nie jest dekoracją	152
Przyjrzyj się i pomyśl	152
Teksty źródłowe	154
Miron Białoszewski, Lech Emfazy Stefański, <i>Sztuka przedstawiania</i> .	
Wnioski z <i>Tarczynskiej</i> (fragmenty)	154
Tadeusz Kantor, <i>Tak zwana „dekoracja”</i> (fragmenty)	155
Józef Szajna, <i>[Teatr ciągłego przeobrażania się]</i>	155
Pytania, zadania	156

*5. Sytuacja teatralna, czyli próba sił	159
Przyjrzyj się, przeczytaj i pomyśl	159
Teksty źródłowe	162
Jean Paul Sartre, <i>Ku teatrowi sytuacji</i> (fragment)	162
Eugène Ionesco, <i>Doświadczenie teatralne</i> (fragmenty)	162
Martin Esslin, <i>Mrożek, Beckett i teatr absurdu</i> (fragmenty)	163
Pytania, zadania	163

6. Postać sceniczna, czyli „osoby dramatu” jako role	164
Przyjrzyj się i pomyśl	164
*Tekst źródłowy	167
Jan Kott, <i>Hamlet półwieczy</i> (fragmenty)	167
Pytania, zadania	169

7. Teatr telewizyj, czyli ani teatr, ani film	170
Przyjrzyj się i pomyśl	170
*Tekst źródłowy	174
Krzysztof Teodor Toeplitz, <i>Kartoteka</i> (fragment)	174
Pytania, zadania	175

Polecamy	176
-----------------	-----

FILM	177
-------------	-----

1. Film – medium i sztuka	178
Przyjrzyj się i pomyśl	179
*Tekst źródłowy	183
Siegfried Kracauer, <i>Teoria filmu. Wyzwolenie materialnej rzeczywistości</i> (fragmenty)	183
Pytania, zadania	183

2. Narracja filmowa	184
Przyjrzyj się i pomyśl	184
*Tekst źródłowy	187
Lew Kuleszow, <i>[Scena filmowa]</i>	187
Pytania, zadania	187

3. Kino gatunków	189
Przyjrzyj się i pomyśl	189
*Tekst źródłowy	192
Charles F. Altman, <i>[Kulturowy i kontrkulturowy charakter kina gatunkowe]</i>	192
Pytania, zadania	192

4. Kino autorskie	194
Przyjrzyj się i pomyśl	194
*Teksty źródłowe	197
Erwin Panofsky, [<i>Współczesna katedra</i>]	197
Alexandre Astruc, [<i>Kamera-piśro</i>]	197
Pytania, zadania	198

5. Adaptacje filmowe, adaptacje filmu	199
Przeczytaj, przyjrzyj się i pomyśl	199
*Teksty źródłowe	202
Ingmar Bergman, [<i>Film a literatura</i>]	202
André Bazin, <i>O film nieczysty: obrona adaptacji (fragmenty)</i>	202
Pytania, zadania	203

*6. Film dokumentalny	204
Przeczytaj i pomyśl	204
Tekst źródłowy	206
Kazimierz Karabasz, <i>Bez fikcji (fragmenty)</i>	206
Pytania, zadania	207

Polecamy	208
-----------------	-----

WSPÓŁCZESNA KULTURA MULTIMEDIALNA ■	209
--	-----

1. Telewizja	210
Przyjrzyj się i pomyśl	210
*Teksty źródłowe	213
Horace M. Newcomb, Paul M. Hirsch, <i>Telewizja jako forum kultury (fragmenty)</i>	213
Farrel Corcoran, <i>Telewizja jako Aparat Ideologiczny: Władza i Przyjemność (fragmenty)</i>	214
Jean Baudrillard, [<i>Telewizja to inny świat</i>]	214
Pytania, zadania	214

2. Internet	216
Przyjrzyj się i pomyśl	216
*Teksty źródłowe	218
Marshall McLuhan, [<i>Globalna wioska</i>]	218
J. C. Herz, <i>Wędrowki po Internecie (fragmenty)</i>	218
Pytania, zadania	219

*3. Gry komputerowe	221
Przyjrzyj się i pomyśl	221
Teksty źródłowe	224
Roger Caillois, [<i>Znaczenie gier w kulturze</i>]	224
Andrzej Wajda, <i>Nieograniczona wolność chłopca z rewolwerem (fragmenty)</i>	224
Pytania, zadania	225

Polecamy	226
-----------------	-----

Spis ważniejszych tekstów kultury	227
Indeks rzeczowy	235
Indeks osób	239